

RTU studiju kurss "Izglītības stratēģijas pētniecības lietpratībai"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0030
Nosaukums	Izglītības stratēģijas pētniecības lietpratībai
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītājs	Pāvels Jurs - Doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kursa tiek sekmēta zināšanu un prasmju apguvi promocijas darba izstrādes procesā: pašvadītu izglītības stratēģiju un pētniecības metodoloģijas teoriju atziņu aktualizēšana, lai pilnveidotu pedagoģisko pieredzi un kompetenci, attīstot pētniecības lietpratību pašiniciētā izpētes darbībā, veicinot inovatīvu zinātnisko pētījumu izstrādi izglītības zinātnēs.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķi Sekmēt zināšanu un prasmju apguvi promocijas darba izstrādes procesā: pašvadītu izglītības stratēģiju un pētniecības metodoloģijas teoriju atziņu aktualizēšanā, lai pilnveidotu pedagoģisko pieredzi un kompetenci, attīstot pētniecības lietpratību pašiniciētā izpētes darbībā, veicinot inovatīvu zinātnisko pētījumu izstrādi izglītības zinātnēs Studiju kursa uzdevumi 1. Piedāvāt iespējas apgūt aktuālās zināšanas izglītības teoriju un izglītības stratēģiju teorētiskās un praktiskās izpratnes un pētniecības nodrošināšanā. 2. Attīstīt motivāciju un pašiniciatīvu, praktisko gatavību zinātniskajai pētniecībai un profesionāli akadēmiskās kompetences paaugstināšanai izglītības zinātņu jomas teorētisko un empīrisko atziņu izpētei un sistematizācijai. 3. Pilnveidot zinātniski pētnieciskās darbības prasmes izglītības stratēģiju izpētē un pilnveidē teorētiskajā un metodoloģiskajā līmenī. 4. Sekmēt pētniecības kompetences pilnveidošanos, atklājot pašattīstības stratēģijas, veicinot radošumu, patstāvību un atbildības pašregulāciju.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studiju kursa apguves rezultātā teorētisko atziņu pielietošana sava promocijas darba izstrādes kontekstā: 1. Iepazīt un apgūt jēdzienus un kategorijas izglītības stratēģiju terminoloģijā. 2. Terminoloģiskās matricas izstrāde atbilstoši studiju kursa izpētes priekšmetam un izvēlētajai profesionālās darbības pedagoģiskajai jomai. Pētnieciskās kompetences veicināšana, izmantojot daudzveidīgās empīriskās pētnieciskās metodes, sava promocijas darba izstrādes kontekstā: 1. Pamatojoties uz teorijas atziņu analīzi, izstrādāt un vizualizēt teorētiskajās atziņās pamatotu audzēkņu mācīšanās (zināšanu, attieksmes un/vai prasmju apguves) modeli, orientējoties uz konkrētā vecumposma kognitīvās un emocionālās attīstības īpatnībām. 2. Mūsdienu izglītības un mācību satura problēmu izpēte un analīze normatīvajā bāzē un reālā mācību procesā praksē (patstāvīgi izveidoti intervijas jautājumi, veiktas 5 ekspertu intervijas), potenciālo risinājumu projektēšana un izstrāde, pamatojoties uz intervijās iegūtajiem faktiem. 3. Iegūto datu prezentācija semināra diskusijā. Skolēnu individuālo izglītības stratēģiju efektivitātes izpēte mācīšanās procesā: 1. Sistematizētu tēzu izstrāde prezentācijai seminārā, analizējot dažādu mācību teoriju būtību un to specifiskās stratēģijas: klasiskā nosacījuma refleksu veidošana, asociatīvā mācīšanās, operanto nosacījumu refleksu veidošana. 2. Ieteikumu izstrāde izglītības procesa efektivitātes paaugstināšanai izglītības iestādē. 3. Sistematizētu tēzu izstrāde prezentācijai seminārā, analizējot dažādu mācību teoriju būtību un to specifiskās stratēģijas: sociālās iemācīšanās teorija, kognitīvi aktīvā mācīšanās teorija: atklājuma mācīšanās un ģeneratīvā (radošā) mācīšanās specifika pamatskolā. 4. Ieteikumu izstrāde mācību procesa efektivitātes paaugstināšanai.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Bazens, T. (2007). Efektīvas mācīšanās rokasgrāmata. Rīga: J.Rozes apgāds. 2. Geidžs, N. L., Berliners, D.C.(1999). Pedagoģiskā psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC. 3. Mācīšanās lietpratībai. (2018). Kolektīvā monogrāfija. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. Pieejama https://doi.org/10.22364/mb.2018 4. Prets, D. (2000). Pedagoģa rokasgrāmata. Izglītības programmu pilnveide. Rīga: Zvaigzne ABC. Papildu/Additional: 1. Bjūzens, T.(2008). Gudrais bērns. Rīga: Avots. 2. Mārtinšone, K., Pipere, A., Kamerāde, D. (2016). Pētniecība: teorija un prakse. Rīga: RaKa. 3. Piažē, Ž.(2002). Bērna intelektuālā attīstība. Rīga: Pētergailis. 4. Rimma, S.(2000). Sekmīgas mācīšanās noslēpumi. Rīga: Jumava. 5. Šmits, E., Koens, D.(2017). Jaunais digitālais laikmets. Kā nākotnē mainīsies mūsu dzīve, valstis un bizness. Rīga: Zvaigzne ABC. Periodika, interneta resursi un citi avoti/Periodicals, internet resources and other sources: 1. Duty, L. (2016). 4 Education Strategies For Sustained Community Improvement: https://www.teachthought.com/learning/4-education-strategies-for-sustained-community-improvement/ 2. Бабинцев, В.П., Ушамирская, Г.Ф., Макеева, Т.Е. (2008). Образовательные стратегии современных школьников file:///C:/Users/Skolnieks/Downloads/obrazovatelnye-strategii-sovremennyh-shkolnikov.pdf 3. Заборова, Е. (2016). Образовательные стратегии: подходы к определению понятия и традиции исследования http://elar.urfu.ru/bitstream/10995/21678/1/iurp-2013-116-16.pdf
Nepieciešamās priekšzināšanas	-

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Izglītības teoriju teorētiskā izpratne un vēsturiskā attīstība Terminoloģiskais ietvars. Stratēģijas izglītības sistēmas darbībā: teorētiskā un praktiskā aktualitāte. Intelektuālās un kreatīvās prasmes, pašorganizācija un pašregulācija, erudīcija un kompetence. Izglītības satura teoriju pasaulē vēsturiskais attīstības konteksts. Diskursīvo stratēģiju veidi: konstruējošā stratēģija, atražojošā/attaisnojošā stratēģija, pārveidojošā stratēģija, destruktīvā stratēģija.	6	16	0	0
2. Izglītības stratēģiju sociālais un pedagoģiskais nozīmīgums Izglītības un mācību satura galvenie elementi un to savstarpējā saistība. Izglītības vērtība: apgūto zināšanu un prasmju nozīme turpmākajā dzīvē. Raksturojošie elementi: prāta informācijas apstrādes modeļi; metakognīcija; aktīvi, nozīmes piesātināti mācīšanās modeļi un pieejas, konstruktīvistu skatījums; problēmu risināšanas pieeja, situatīvā izziņa un stratēģijas.	6	16	0	0
3. Izglītības stratēģiju klasifikācija un raksturojums Utilitārā izglītības stratēģija, vispārīglītības stratēģija u.c. Mācību saturu atspoguļojošie normatīvie dokumenti. Mācīšanās stratēģijas kategorijas raksturojums. Stratēģiskas mācīšanās pazīmes un veidi. Produktīvas mācīšanās stratēģijas pazīmes. Stratēģiju izmantošanas pedagoģiskie priekšnosacījumi mācību procesā.	6	16	0	0
4. Biheiviorisma teorijas un kognitīvās teorijas atziņu analīze Kognitīvā mācīšanās stratēģija – mācīšanās no izziņas perspektīvas. Pašorientēto izziņas stratēģiju veidošanās likumsakarības. Kognitīvās mācīšanās stratēģiju kopums izglītībā.	6	16	0	0
5. Izglītības stratēģijas: pedagoģiskā realitāte un kvalitāte Mācīšanās un mācīšanās darbību sabalansētība mācību procesā dažādos audzēkņu vecumposmos. Audzēkņu patstāvības un aktivitātes pakāpe mācībās. Izglītības kvalitātes prasības un nodrošinājums. Standartu perspektīvas. Mācību stratēģiju apguves programmas.	6	14	0	0
6. Izziņas modeļi un izglītības stratēģijas (I) Zināšanu pieejamības un apguves specifika, aktīvās darbošanās un ikoniskā fāzes, sinestēzija, fiziskā aktivitāte izziņas procesā, izziņas prieks, jautājumu uzdošanas stratēģija, informācijas meklēšanas stratēģijas veidošanās u.c.	6	14	0	0
7. Izziņas modeļi un izglītības stratēģijas (II) Stratēģija informācijas apstrādei un atmiņas veicināšanai, izziņas aktivitāte, zinātkāre un izziņas intereses, domāšana, vingrināšanās un atkārtošanas stratēģijas, mnemoniskās stratēģijas, tēlu stratēģija, izvietošanas metode, balstvārdu mnemonika, atskatīšanās stratēģija, rakstīšanas stratēģija, matemātikas stratēģija, meklējumu stratēģiju veidi u.c. Pašvadītās mācīšanās mērķi un stratēģiju apguve. Izglītības stratēģijas mācību procesā: efektīva atmiņas stratēģija, mācīšanās konspektēt stratēģija u.c.	6	14	0	0
8. Metakognitīvo iemaņu veidošanās mācību procesā Izziņas kontrole, izziņas pārvaldījums. Mācīšanās un pārnese problēmas, metakognitīvā vingrināšanās, pašregulācijas, pašvērtējuma, paškontroles, problēmu identificēšana un analoģu meklēšanas stratēģijas. Kognitīvi aktīvās mācīšanās veidi: atklājuma mācīšanās un ģeneratīvā (radošā) mācīšanās. Mācīšanās stratēģijas skolēnu spēju, radošuma un talantu attīstīšanā. Mācīšanās stratēģijas skolēniem ar mācīšanās grūtībām. Skolēnu mācību darbības refleksijas īpatnības.	6	14	0	0
Kopā:	48	120	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas 1. Izprot izglītības teoriju un izglītības stratēģiju attīstības vēsturisko pieredzi un aktuālās tendences mācību procesā. 2. Izprot izglītības stratēģiju praktiskā pielietojuma likumsakarības un efektivitātes nodrošināšanas priekšnosacījumus pedagoģiskajā procesā. 3. Izprot teorētiskās un empīriskās pētniecības metodes un metodoloģiju izglītības zinātņu nozarē un saskarē ar citām zinātņu nozarēm, starpdisciplināro pieeju pētniecībā.	Līdzdalība lekcijās un semināros. Patstāvīgo darbu izstrāde. Eksāmena darbs.

Prasmes 4. Sistēmiski analizē, interpretē izglītības zinātnēs saistošos jēdzienus, teorijas un spēj pielietot atbilstošas izglītības stratēģijas mācību darbības vadīšanā. 5. Patstāvīgi lieto zinātniskās izpētes metodes, lai identificētu un praksē pilnveidotu skolēnu mācīšanās individuālās stratēģijas, veicinot viņu sasniegumus un izaugsmi. 6. Risina izglītības zinātņu pētniecībā un praksē aktuālas izglītības procesu problēmas, lai paplašinātu un sniegtu jaunu izpratni esošajām zināšanām un piedāvātu pētniecībā balstītus risinājumus pedagoģiskās prakses pilnveidei.	Līdzdalība lekcijās un semināros. Patstāvīgo darbu izstrāde. Eksāmena darbs.
Kompetence 7. Veic izglītības zinātņu nozarē aktuālu, teorētiski un praktiski nozīmīgu izglītības problēmu patstāvīgu, kritisku analīzi un izvērtēšanu, dodot ieguldījumu izglītības zinātņu nozares zināšanu paplašināšanā un padziļināšanā. 8. Risina izglītības zinātnēs nozīmīgus pētnieciskus, inovācijas veicinošus uzdevumus, ievērojot ētisko atbildību par profesionālās darbības ietekmi uz izglītības un sabiedrības savstarpējām attiecībām, uz pārmaiņu rosināšanu un vadīšanu izglītībā. 9. Zinātniskās un akadēmiskās darbības attīstības kontekstā atbildīgi veicina pedagoģisko, sociālo un kultūras attīstību zināšanu sabiedrībā.	Līdzdalība lekcijās un semināros. Patstāvīgo darbu izstrāde. Eksāmena darbs.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Līdzdalība lekcijās un semināros	30
Patstāvīgo darbu izstrāde	30
Eksāmena darbs	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	24.0	24.0	0.0		*	